

Vnitřní paraziti

Vajíčka a larvy vnitřních parazitů jsou téměř všude. Ani ta nejprísnejší hygienická opatření spolehlivě nezabrání tomu, aby se pes opakovaně neinfikoval. Každá nová infekce znamená začátek nebezpečného začarovaného kruhu a může poškodit dokonce i lidské zdraví.

Již během každodenních procházek se pes nevyhnutelně dostává do kontaktu s mnoha zdroji infekce, jako jsou infikovaní psi, cizí psí hromádky nebo hlodavci. To všechno jsou potenciální zdroje nákazy. Ale nebezpečí číhá také doma: ani ty nejpečlivěji čištěné hygienické kotce, vzorně udržovaná domácnost a nejkvalitnější krmení nejsou zárukou toho, že se pes nikdy nenakazí červy. Červí vajíčka a larvy jsou skutečnými umělci ve schopnosti přežít. Uhnízdují se na nejneuvěřitelnějších místech a nepozorováni tam setrvávají ve strnulém stavu, dokud se nedostanou do organismu hostitele. Tam prodělávají několik vývojových stadií a vyvinou se z nich dospělí škůdci.

Další cesty přenosu

Existuje mnoho možností přenosu: u některých druhů parazitů fungují jako mezihostitelé blechy a další ektoparazité. Jiné k tomu, aby se dostaly do organismu, žádné mezihostitele nepotřebují. Jejich larvy se prostě zavrtají do kůže psa. V takovém případě mluvíme o perkutánní (kůží se vstřebávající) infekci.

Dokonce už nenarozená štěňata se mohou nakazit přímo od matky parazity, kteří se často dostanou do organismu novorozeneckých štěňat prostřednictvím mateřského mléka. Obecně se vychází z toho, že zhruba 80 procent všech štěňat je infikovaných.

Oblí červi

Škrkavky, měchovci a tenkohlavci patří k takzvaným oblým červům (Nematoden). Oblí červi se drží přednostně v tenkém střevě hostitele a mohou vyprodukovat denně až 200 tisíc vajíček.

Invaze měchovců (*Uncinaria*) se většinou projevuje hubnutím, chudokrevností a průjmem. Tento krev sající parazit bohužel představuje nebezpečí i pro člověka. Totéž platí o škrkavkách (*Toxocara canis*), které vzhledem připomínají špagety. Štěňata napadená škrkavkami vykazují jednoznačné symptomy: mívají tlusté břicho, kašel a rachitidu.

Tenkohlavec liščí (*Trichurus vulpis*) dorůstá délky až 7,5 centimetrů a často vyvolává záněty střev, způsobuje hubnutí a na psu bývá patrný rapidní úbytek sil. Naštěstí v tomto případě člověk ohrožen není.

Tasemnice

Existuje celá řada druhů tasemnic. Zvláště rozšířené jsou čtyři z nich: *Dipylidium caninum*, *Echinococcus multilocularis*, *Taenia* spp. a *Mesocestoides* spp.

Dipylidium caninum (tase mnice psí) je až půl metru dlouhá tase mnice, jejíž bělavé články se podobají zrníčkům rýže. Někdy se najde pár dílků nalepených na trusu nebo srsti napadeného psa, což usnadní stanovení diagnózy.

Příznaky napadení tase mnicí jsou výrazná svědivost v krajině kolem řitního otvoru a hubnutí. Dipylidium caninum může být nebezpečná i člověku.

Malý měchožil zhoubný (Echinococcus multilocularis) je sice nejmenším, ale pro člověka nejnebezpečnějším druhem tase mnice. U lidí, kteří jsou jím napadeni, nezhřídka dochází k poškození tkání jater. Tato nejmenší ze všech tase mnic (délka cca 0,4 cm) žije převážně v tenkém střevě lišek. Dospělí červi mají tu vlastnost, že odvrhávají malé koncové články, která lišky vylučují s trusem. Teoreticky se proto mohou aktivní koncové části nacházet kdekoli v větvích, keřích nebo lesních plodech. Často jsou pozřeny malými hlodavci, kteří opět fungují jako mezihostitelé až do doby, než se stanou obětí nějakého loveckého náruživého psa a znovu tak přenesou infekci tase mnicí.

Přítomnost měchožila zhoubného v organismu psa zůstává často i velmi dlouho nepozorována, protože zpravidla probíhá relativně bez příznaků.

Taenia spp. patří ke skupině těch tase mnic, které mohou dorůst délky až dvou metrů. Navzdory své značné velikosti zůstávají Taenia spp. a spol. rovněž často nepozorovány. Infekce jejich prostřednictvím totiž také většinou probíhá bez příznaků. Jen ve velmi vzácných případech lze pozorovat zažívací poruchy, hubnutí nebo ucpaní střev.

Mesocestoides spp. může dosáhnout

Srst bez lesku a nepěstěný vzhled mohou být příznaky přítomnosti parazitů

délky 2,5 metru a rovněž se chová zcela nenápadně. Silně napadení psi ovšem trpí ztrátou chuti k jídlu a mívají rozježenou srst.

Paraziti ohrožují život!

Infekce vnitřními parazity probíhá zpočátku leckdy zcela nepozorovaně. Majitel psa netuší, co se uvnitř psa odehrává. Pes totiž působí zcela normálním dojmem a nevykazuje žádné známky onemocnění. Proto majitel přirozeně necítí potřebu jakkoliv zasahovat.

Právě tento postoj je však velmi nebezpečný. Populace parazitů den za dnem roste a v organismu psa páchá velké škody. Pokud zůstane začervení psa po delší dobu nepovšimnuto, dochází k silné invazi, která už bývá provázena jednoznačnými symptomy: ztrátou krve, chudokrevností (anémií), ztrátou hmotnosti, zvracením, zacpáním střev a žlučového. Následkem takové neléčené invaze může být i úhyn zvířete.

Navíc taková invaze nepředstavuje nebezpečí jen pro psa, ale také člověka: i další zvířata se mohou stykem s nakaženým psem infikovat a onemocnět. Zvláště ohroženými skupinami jsou děti a osoby s oslabenou imunitou.

Odčervovací kúra přeruší začarovaný kruh

Vzhledem k tomu, že nikdy nelze vyloučit opakovanou infekci, má majitel psa v podstatě jen jedinou možnost: musí se snažit udržovat napadení parazity pod kontrolou a nebezpečí zdravotního poškození maximálně redukovat. Odčervovací kúra sice slouží i k léčbě silně napadených zvířat, ale v první řadě má zabránit tomu, aby k takovému začervení došlo. Proto by se měla provádět pravidelně. Za normálních okolností stačí psy odčervovat každé tři měsíce. Ovšem pokud pes žije v oblasti, kde opakovaně dochází k infekci, má smysl psa odčervovat dokonce každé čtyři až šest týdnů. To platí zvláště pro lovecké a ovčácké psy.

Prázdninová cesta a silná invaze blech mohou být rovněž důvody pro opakované odčervení.

Jak funguje odčervovací kúra?

Odčervovací kúra obsahuje účinné látky, jež jsou schopny potírat veškerá stadia parazitů. Měly by bránit líhnutí pohlavně dospělých i vajíček. Některé kúry se zaměřují jen na potírání určitých skupin parazitů, jiné jsou širokospektrální a bojují zároveň proti oblým červům i tase mnicím. Jen veterinář může rozhodnout, který druh odčervovací kúry v jednotlivých případech použít. Aplikace odčervovacího prostředku je dnes velmi jednoduchá. Existují pasty a tekuté kúry, které se psu dají buď přímo do tlamy, nebo přimíchá-

I tato štěňátka, pokud mají zůstat zdravá, je nutno pravidelně odčervovat

Vhodný očkovací program pro vaše štěně vám doporučí váš ošetřující lékař

jí do jídla, možno je použít také postup „spot on“. Dávkování se řídí tělesnou hmotností psa.

Dnešní odčervovací kúry už jsou psy velmi dobře snášeny. Jsou vhodné pro psy všech plemen, jakéhokoli stáří (odčervovat je nutno i štěňata v prvních týdnech života!) a lze je bez váhání použít i u březích a kojících fen. ■

Životní cyklus tase mnice. Jejimi přenašeči jsou blechy